

Prædiken til Bededag

Matt. 7, 7-14

Sjælesørger allerbedst,
hertekamrets ædle gæst!
Vær hos os til stede
Med Guds fred i storm og strid,
Himmelsk trøst i trængsels tid!
Sluk vor sorg med glæde! DDS 305, 2

Når jeg som barn var på ferie hos min morfar og mormor, var der et fast led i dagens rytme: Efter morgenmaden måtte jeg gerne lege, men jeg måtte ikke larme. For så holdt mormor og morfar morgenandagt. Først læste de et kapitel af Bibelen. Det foregik simpelthen fra begyndelse til ende, og var det ord, der ikke passede til sarte barneøren, måtte jeg gå ud så længe. Og når det sidste kapitel i Åbenbaringsbogen var læst, vendte de tilbage til verdens skabelse.

Så fulgte morgenbønnen: Hver eneste af de mennesker, der havde plads i deres hjerter, blev nævnt ved navn – og listen over deres hjertebørn var lang. Den omfattede ud over os, der var i familie med dem, også venner og folk i sognet og missionærer på missionsmarken – og deres børn også. Listen havde også plads til mennesker, de lige nu vidste, havde det svært og var ramt af sorg og sygdom. Alle blev de taget frem – blev båret

frem for Gud i bøn.

Som barn tænkte jeg: ”Får det dog aldrig ende?” Men jo ældre, jeg bliver, jo varmere står dette minde for mig af to mennesker, der så længe de levede, hver eneste dag bad Gud om, at Han ville holde sin beskyrmende hånd, også over mig, og at Han ville lede min fod ind på frelsens vej. Og inderst i hjertet er jeg overbevist om, at denne gode skik har de fortsat, nu hvor de for længst sidder til bords i det nye Jerusalem.

Sådan bar de, mine bedsteforældre, hver eneste dag deres verden frem for Gud i bøn. De var ikke et øjeblik bange for at være Gud til besvær, for står der måske ikke skrevet, at Gud hører bøn? Og de havde heller ingen forestilling om, at livet lod sig leve uden bøn. For de vidste, langt ind i hjertet, at Gud var den, der holdt deres og alles tider i sin hånd. Den fortrøstning levede de et langt liv på, og på den forvisning døde de, sikre på, at de nu skulle stedes for Frelserens milde ansigt.

Der er ord, som mine bedsteforældre aldrig ville have brugt om det beskedne og hæderlige liv, de levede, og om denne daglige omgang med Gud, men som jeg alligevel er sikker på, at der er dækning for: For ved at

lægge deres og alle vi andres liv i Herrens hånd fastholdt de både, at Han bedre end de vidste, hvad der ville tjene hver enkelt bedst, og samtidig at de havde et liv at stå til ansvar for. Der var ikke et øjeblik tale om at smyge sig uden for ansvaret for livet eller for de mennesker, der var en del af livet, men der var en ro over dem, med hensyn til hvordan det ansvar skulle bæres. For de havde jo bedt Gud om hjælp til det og i bønnen hentede de styrken og forvisningen om, at Han ville hjælpe dem til at leve livet i kærlighed til både Gud og næste.

Sådan forstod de, jævnt og enkelt, hvad bøn er, når vi beder, som Jesus har lært os det: Bøn er at bære sit liv og sin verden frem for Gud og stole på, at han vil omfatte det liv og den verden med sin kærlighed, vil holde sin faderhånd over alt, hvad vi har kært.

Og bøn er at stole på, at Gud i bønnen skænker os styrken til at leve det liv i den verden, han har givet os. Sådan som Jesus også lærer os det i dagens evangelium: ”Bed, så skal der gives jer; søg, så skal I finde; bank på, så skal der lukkes op for jer”.

Mine bedsteforældre vidste lige så vel som os, der sidder her, at de gaver, Gud giver, ikke altid er dem, vi har forestillet os at få, og at det, vi finder, når vi søger, ofte er noget ganske andet end det, vi selv havde set for os, og at det svar, vi får, når vi banker på, måske lyder anderledes end det, vi selv havde fantaseret os til.

Men det, Jesus lærer os i dag, og som kan bære et menneskeliv, er, at der er en kærlig mening med os, at Gud er kærlig og står bag os med den kærlighed og omsorg. Men lige som vi ved, at det kærligste ikke er at give

vores børn alt, hvad de peger på, men at give dem det, vi med vores voksne viden ved, er det bedste for dem, sådan er det også med den kærlighed, Gud har til os. For han ved bedre end vi, hvad det er, vi har brug for, og hvad vi har bedst af at finde – og han kender den dør, der skal åbnes for os.

”Bed, så skal der gives jer! Søg, så skal I finde! Bank på, så skal der lukkes op for jer!” Det betyder altså ikke, at vi kan styre Gud. For Gud handler nu en gang ikke på menneskers bestilling. Og Gud er ikke en Gud, vi ved fromhed og mange bønner kan påvirke til at opfylde vore små og store ønsker. Vi er selv ansvarlige for vores liv og må selv søge at skaffe os det, der er nødvendigt for at opretholde livet, hvad enten det nu drejer sig om udkommet eller om vores forhold til andre mennesker. Vi kan ikke sådan slå en handel af med Gud: ”Hvis du nu gør sådan og sådan for mig, så skal jeg til gengæld komme i kirke hver søndag i tre måneder ...” eller sådan noget. At bede til Gud er nu engang ikke det samme som at bestille varer hos købmanden.

Men Gud er den, vi kan lægge vores bekymring og vores sorg frem for tillige med vores glæde. Gud er den, der vil høre os, når intet menneske kan eller vil. Når sorgen eller glæden bliver for stor for os selv eller vore medmennesker, da hedder det: ”Bed, så skal der gives jer; søg, så skal I finde; bank på, så skal der lukkes op for jer”.

De ord fra Jesus er altså et tilsagn om, at vi til hver en tid har adgang til Gud og kan tale direkte til ham. Vi skal ikke opfylde nogen som helst betingelser for at få lydhørhed hos Gud for både vores tvivl og vores tro. Gud er

nok almægtig – men han er ikke fjern. Og vel er Gud stor – men ikke for stor til at selv den mindste af hans skabninger kan tale til ham.

At det er sådan, forsikrer Jesus os om gang på gang: ”Hvem af jer ville give sin søn en sten, når han beder om brød, eller give ham en slange, når han beder om en fisk?” Spørgsmålet kan besvares med en hoveddrysten og et overbærende smil: ”Det er der selvfølgelig ingen, der vil ... sådan behandler man da ikke sine børn ...”.

Nej, sådan behandler vi ikke vore børn – og sådan behandler vor far i Himmelen heller ikke sine børn: ”Når I, som er onde, kan give jeres børn gode gaver, hvor meget snarere vil så ikke jeres far, som er i himlene, give gode gaver til dem, som beder ham!”

Sådan lægger vor kærlige og alvidende far øre til al vor klage, vor bekymring og sorg, vor tvivl og vor fortvivlelse. Sådan hører han på os, når vi lægger vores liv og vores verden frem for ham og beder for vore kære og råber om hjælp til os selv.

Og ikke nok med, at Gud har den faderlige lydhørhed. Han har også den kærlige viden om vores liv. Ikke blot fordi han ser alt og ved alt. Men fordi han, som er vores storebror, kender det hele på sin egen krop. For der er ikke den sorg, som Gud ikke kender fra sig selv, ikke den fortvivlelse, som Gud ikke selv har været igennem, dengang han gik vejen med os: Fortvivlelsen over at være forladt af sine nærmeste – ja, selv af Gud – den fortvivlelse gennemlevede han de sidste timer, da disciplene sov, skønt han bad dem våge sammen med sig. Da Judas forrædte ham, da Peter fornægtede ham – da mørket

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

sænkede sig over ham på korset, og han skreg ud i mørket: ”Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?!” – da han gik gennem dødens sorte intet.

Sådan er det: Gud kender vores liv, for han har selv levet det. Sådan kan vi læse om det i vores bibel, sådan kan vi høre det i kirken – og sådan kan vi huske på det, når fortvivlelsen eller den overvældende glæde bliver for stor til, at vi kan holde det for os selv. Når vi må have nogen at dele hjertets sorg og hjertets glæde med: Gud hører den, der beder. Han hører os alle, og han kender det liv, vi beder for.

At blive hørt af Gud er ikke det samme som, at vi ikke længere har ansvar for vores liv. Men det er fortrøstningen om, at i det liv, vi nu har lagt frem for ham i bøn, vil han også hjælpe os til at leve op til vort ansvar og leve kærligt med de mennesker, han gav os. Bønnen, der lægger hele vores verden i hans hånd, er samtidig den, der giver os fortrøstningen om og mod og kræfter til at gøre det mod de andre af godt og kærligt og rigtigt, som vi selv gerne vil, at de andre skal møde os med.

Så alle disse kærlighedens ytringer og kærlighedens handlinger, som ligger i lovens bud om kærlighed til vore medmennesker – alt det bliver ikke til præstationer, så sandt som kærligheden aldrig på den måde lader sig gøre op i kraftanstrengelser. Men det bliver troens frugter, der gror ud af den barnlige tillid til, at Gud står bag både din og min kærlighed – og at han stadig lytter til både dig og mig, også når vi fejler og falder og snubler på kærlighedens vej til det andet menneske.

Jeg begyndte denne prædiken om bøn med mine bedsteforældre. Lad mig da slutte med et digt om bøn, skrevet af en anden, der hele mit liv har bedt for mig:

BØN

Bøn kan være
et skrig,
når døden slår til,
og livet brister,
og drømmen
går under.
Den kan være et brøl af angst
Eller håbet i mange nætters pine.

Men den kan også være
en stille hvisken
ind i mørket,
hvor jeg nævner
børnenes navne,
navnet
på den, jeg elsker,
navnene på dem,
jeg færdes med,
og jeg aner,
at en almægtig
tager dem
I sine skærmende hænder.

Bønnen er
sjælens nøgne klage,
når jeg ensom
ræddes for sandheden om mig selv.

Bøn er
at gå ind i stilheden
og sætte sin eksistens ind på,

at den ikke er tom.

Fra: Børge Andersen: *Det som livet er*,
(Brovst: Hanbo Grafisk. 2005).

Amen

Inger Margrethe Andersen
Bælum og Solbjerg

Salmer:
736 , 289, 218, 34, 584